

[Domovská Stránka](#) > [Odborná Príprava, Justičné Siete a Agentúry](#) > [Romania](#)

Počiatočná odborná príprava sudcov a prokurátorov v Európskej únii

Autor obsahu

Rumunsko

Rumunsko

Všeobecný opis

Počiatočnú odbornú prípravu sudcov a prokurátorov uskutočňuje Národný súdny inštitút (NIM) a pre odborných justičných stážistov, resp. právnych čakatel'ov prokuratúry je povinná. O počte dostupných miest každoročne rozhoduje Najvyššia súdna rada (SCM) na základe potrieb súdnictva. V roku 2021 bolo otvorených 300 pracovných miest, z toho 175 pre sudcov a 125 pre prokurátorov a v súčasnosti prebieha výberové konanie.

Počiatočná odborná príprava trvá podľa zákona dva roky, ale až na konci prvého roka štúdia si odborní justiční stážisti, resp. právni čakatelia prokuratúry zvolia svoje povolanie – povolanie sudcu alebo prokurátora. V prvom roku je teda počiatočná odborná príprava všeobecná, keďže všetci odborní justiční stážisti, resp. právni čakatelia prokuratúry majú rovnaké učebné osnovy a podliehajú rovnakému procesu hodnotenia bez ohľadu na ich budúce povolanie. Počas druhého roku štúdia sa odborným justičným stážistom, resp. právnym čakatel'om prokuratúry poskytuje špecializovaná odborná príprava, najmä na súdoch a prokuratúre, podľa vlastného výberu.

Národný súdny inštitút je odborná škola, a nie rozšírenie vysokoškolského štúdia. Počiatočná odborná príprava v rámci NIM sa preto týka najmä uplatňovaných zručností, a nielen potvrdenia ovládania ustanovení/textov právnych predpisov.

Odborní justiční stážisti, resp. právni čakatelia prokuratúry sú preto vyškolení, aby napríklad vedeli, ako viesť súdne vypočutie/vypočutie vo fáze trestného stíhania, skúmať dôkazy, ktoré strany predložili súdu, pochopili psychológiu rôznych typov účastníkov konania, ľahko analyzovali spis a vypracovali rozhodnutie alebo akýkoľvek iný súdny akt.

Prístup k počiatočnej odbornej príprave

Prístup k počiatočnej odbornej príprave sa poskytuje výlučne prostredníctvom prijímacieho konania NIM, ktoré organizuje SCM prostredníctvom NIM, a je založená na odbornej spôsobilosti, zručnostiach a dobrej povesti.

Prijímacie konanie NIM je určené absolventom bakalárskeho štúdia v odbore právo bez ohľadu na vek alebo predchádzajúce odborné skúsenosti a zahŕňa štyri etapy:

- skúšku, ktorou sa overujú právne znalosti prostredníctvom testu s viacerými možnosťami odpovedí, s cieľom urobiť objektívny a efektívny prvý výber,
- písomnú skúšku s cieľom posúdiť schopnosť spracovávať informácie a dávať ich do vzájomných súvislostí, vykladať a uplatňovať právne predpisy, písomne argumentovať a preukázať logické a správne uvažovanie,
- psychologické vyšetrenie pozostávajúce z písomného testu a rozhovoru s cieľom určiť, či sú uchádzači psychicky spôsobilí na výkon povolania,
- ústnu skúšku pozostávajúcu z rozhovoru, v rámci ktorého sa overujú nielen vedomosti, ale aj zručnosti, schopnosti, motivácia a ľudské kvality uchádzačov o takéto povolanie.

Prijatí uchádzači získajú miesto odborných justičných stážistov, resp. právnych čakatel'ov prokuratúry a absolvujú program počiatočnej odbornej prípravy v NIM, ktorý je ukončený záverečnou skúškou v NIM.

Neexistujú žiadne alternatívne možnosti prístupu k počiatočnej odbornej príprave. Stať sa sudcom je však možné aj týmito spôsobmi:

- prostredníctvom výberového konania na miesto sudcu, ktoré organizuje SCM prostredníctvom NIM – určené osobám, ktoré majú vysokoškolské vzdelanie v odbore právo a aspoň päť rokov praxe na určitých právnických pozíciách stanovených zákonom. Prijatí uchádzači získajú funkciu sudcu alebo prokurátora a sú povinní zúčastniť sa na šesťmesačnom kurze odbornej prípravy v rámci NIM,
- bez výberového konania alebo skúšky, v rámci konania, ktoré uskutočňuje SCM – pre osoby, ktoré predtým zastávali funkciu sudcu, prokurátora alebo pomocného sudcu aspoň desať rokov a ktoré prestali vykonávať túto funkciu z dôvodov, ktoré nezapríčinili, s cieľom obsadiť voľné pracovné miesta na súdoch alebo prokuratúre.

Forma a obsah počiatočnej odbornej prípravy

Počiatočná odborná príprava odborných justičných stážistov, resp. právnych čakatel'ov prokuratúry trvá dva roky, pričom prvý rok je venovaný teoretickej a praktickej odbornej príprave prostredníctvom kurzov a seminárov, ktoré sa konajú v inštitúte, a druhý rok je venovaný najmä stážam na súdoch a prokuratúrach.

Program počiatočnej odbornej prípravy každoročne schvaľuje plénum Najvyššej súdnej rady na návrh Národného súdneho inštitútu, ktorý vypracúva tento program a predkladá ho na analýzu pedagogickej rade a vedeckej rade.

Učebné osnovy na prvý rok zahŕňajú študijné odbory, viaceré kurzy a semináre týkajúce sa jednotlivých odborov, ako aj metodiku hodnotenia. V učebných osnovách na druhý rok sa stanovujú praktické odborné stáže.

Odbornú prípravu odborných justičných stážistov, resp. právnych čakatel'ov prokuratúry vedú školitelia inštitútu, ktorí sú zvyčajne vybraní spomedzi úradujúcich sudcov a prokurátorov. Školitelia na plný pracovný čas vyslaní do Národného súdneho inštitútu a spolupracujúci školitelia sú zaradení na oddeleniach podľa oblastí odbornej prípravy, na ktoré sa špecializujú.

Školitelia vypracúvajú učebné osnovy týkajúce sa každej oblasti, ktoré zahŕňajú témy a podtémy, počet hodín pridelených na každú z nich, metodiku odbornej prípravy, ako aj podrobnosti týkajúce sa hodnotenia odborných justičných stážistov, resp. právnych čakatel'ov prokuratúry.

Koordinátormi praxe sú sudcovia a prokurátori zo súdov a prokuratúr, ktorí usmerňujú činnosť špecifickú pre praktickú odbornú prípravu počas druhého roka.

Prvý rok štúdia

- Odborní justiční stážisti, resp. právni čakatelia prokuratúry, ktorí sú rozdelení do skupín po 15 až 17 osôb, pôsobia najmä na ústredí NIM, kde navštevujú kurzy a semináre poskytované v rámci programu počiatočnej odbornej prípravy s cieľom rozšíriť ich právne znalosti a rozvíjať zručnosti špecifické pre povolanie sudcu a prokurátora. Štúdium práva v NIM je zamerané hlavne na prax, v rámci ktorej sa čo možno najlepšie napodobňujú reálne podmienky, v ktorých sudca vykonáva svoju činnosť. Zahŕňa prípadové štúdie uskutočňované v malých skupinách pod vedením odborníkov z praxe, ktorí vypracovali dokumenty. Semináre zahŕňajú aj praktické činnosti, ako je skúmanie záznamov, vypracúvanie procesných dokumentov a simulované situácie.
- Štúdium základných odborov (občianske právo a občianske právo procesné, trestné právo a trestné právo procesné) má zásadný význam v učebných osnovách v prvom roku štúdia, keďže činnosť sudcu/prokurátora je vo významnej miere založená na znalostiach špecifických pre tieto oblasti.
- Okrem základných právnych odborov odborní justiční stážisti, resp. právni čakatelia prokuratúry študujú aj správne právo, súdne spory s odborníkmi, rodinné právo, forenznú vedu, ústavné právo, právo EÚ, ľudské práva.
- Program odbornej prípravy zahŕňa právne aj iné ako právne zručnosti zoskupené do okruhu disciplín venovaných spoločenským a humanitným vedám, ktoré sa zaoberajú témami súvisiacimi s psychológiou, komunikáciou a osobným rozvojom, so sociológiou, s kritickým myslením. Štúdium cudzích jazykov sa zameriava aj na získavanie znalostí a rozvoj iných ako právnych zručností relevantných pre výkon povolania. Významnou súčasťou programu počiatočnej odbornej prípravy je štúdium profesijnej etiky a deontológie, pričom účelom tohto predmetu je stanoviť a nadobudnúť štandardy správania a morálne zásady špecifické pre funkciu sudcu/prokurátora, a to tak pri výkone povolania, ako aj vo vzťahu

k spoločnosti, v súlade s vnútornými a medzinárodnými pravidlami.

Po absolvovaní prvého roku štúdia si odborní justiční stážisti, resp. právni čakatelia prokuratúry zvolia povolanie sudcu alebo prokurátora podľa svojho hodnotenia a podľa počtu dostupných pracovných miest, ktorý stanovila Najvyššia súdna rada.

Druhý rok štúdia

- S cieľom rozvíjať potrebné zručnosti špecifické pre dané povolanie získané v prvom roku štúdia, ale aj oboznámiť sa s budúcim pracovným prostredím odborní justiční stážisti, resp. právni čakatelia prokuratúry vykonávajú činnosť najmä na súdoch a prokuratúre. Usmerňujú ich mentori/koordinátori praxe (sudcovia a prokurátori), ktorí sú povinní zabezpečiť, aby sa zúčastňovali na všetkých príslušných činnostiach v rámci súdu a prokuratúry. Mentori/koordinátori praxe sú súčasťou školiaceho personálu/zamestnancov NIM.
- Okrem toho odborní justiční stážisti, resp. právni čakatelia prokuratúry absolvujú stáže v advokátskych kanceláriách, na notárskych úradoch, exekútorských úradoch. Vykonávajú aj praktickú činnosť v rámci probačných oddelení, policajných staníc a väzníc. Účelom týchto stáží je získať prehľad o súdnictve, ako aj oboznámiť sa s fungovaním iných právnických povolání, aby dokázali nadviazať účinnú a plodnú spoluprácu v budúcom pracovnom živote.

Počas počiatočnej odbornej prípravy majú odborní justiční stážisti, resp. právni čakatelia prokuratúry možnosť oboznámiť sa so spoločným európskym právnym priestorom účasťou na výmenách organizovaných v rámci zložky výmenného programu AIAKOS, na súťaži právnických škôl v rámci THEMIS, ako aj účasťou na letných školách zameraných na rozvoj a zlepšovanie zručností a kompetencií špecifických pre povolanie sudcu a jazykových zručností atď.

Ukončenie počiatočnej odbornej prípravy a procesu kvalifikácie

Po ukončení programu počiatočnej odbornej prípravy, ktorý poskytuje NIM, absolvujú odborní justiční stážisti, resp. právni čakatelia prokuratúry skúšku, v rámci ktorej sa hodnotia získané znalosti, zručnosti a schopnosti nevyhnutné pre výkon funkcie sudcu alebo prokurátora.

Pozostáva z písomných testov zameraných na predmety, ako sú občianske právo a občianske právo procesné, trestné právo a trestné právo procesné, etika a organizácia súdnictva.

Po úspešnom absolvovaní tejto skúšky získajú absolventi NIM funkciu nižších sudcov a nižších prokurátorov a podľa svojho hodnotenia si zvolia súdy a prokuratúry, kde začnú svoju profesionálnu kariéru.

Po jednoročnej skúšobnej lehote musia nižší sudcovia a prokurátori úspešne absolvovať skúšku spôsobilosti, aby sa stali vyššími/úradujúcimi sudcami a prokurátormi. V rámci tejto skúšky sa hodnotia teoretické a praktické znalosti prostredníctvom písomných a ústnych skúšok. Úspešných nižších sudcov a prokurátorov vymenúva prezident štátu za vyšších sudcov a prokurátorov.

Jedným z hlavných cieľov počiatočnej odbornej prípravy v NIM je poskytnúť budúcim sudcom komplexnú počiatočnú odbornú prípravu a pomôcť im prehĺbiť znalosti v čo najväčšom počte oblastí práva. Cieľ týkajúci sa európskej a medzinárodnej otvorenosti práva sa neustále dosahuje prostredníctvom školení o práve EÚ, EDLP a európskych právnych koncepciách, zahrnutím nových prvkov porovnávacieho práva do učebných osnov, ako aj vypracovaním programov spolupráce s európskymi inštitúciami zodpovednými za odbornú prípravu sudcov a prokurátorov a s inými európskymi justičnými inštitúciami.

Posledná aktualizácia: 21/05/2026

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.